

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/νση: Αριστοτέλους 17
 Ταχ. Κώδικας: 104 33
 Πληροφορίες: Ηλίας Ιορδανίδης
 Τηλέφωνο: 2132161344

Αθήνα, 15-03-2024
Αρ. Πρωτ:Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 16059

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Υγειονομικοί έλεγχοι εμφιαλωτηρίων νερού και έλεγχος εμφιαλωμένων νερών που κυκλοφορούν στο εμπόριο κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2024. Αποστολή των αποτελεσμάτων ελέγχου.

Σχετ:

- α. Η Α1β/4841/12-06-1979 Υγειονομική Διάταξη (Β' 696) με θέμα «Περί της ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών», όπως ισχύει
- β. Το υπ' αριθμ. Π.Δ. 433/83 (Α' 163) «Όροι εκμετάλλευσης και κυκλοφορίας στο εμπόριο φυσικών μεταλλικών νερών», όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ Υ2/οικ.329/98 (Β' 114)
- γ. Η ΚΥΑ 56561/9.6.04 (Β' 887) «Καθορισμός του καταλόγου των οριακών τιμών συγκεντρώσεων και των ενδείξεων για την επισήμανση των φυσικών μεταλλικών νερών,....»
- δ. Η Δ1(δ)/ ΓΠ οικ.27829/15-05-2023 ΚΥΑ (Β' 3525) με θέμα «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 (L435/1, 23.12.2020)».
- ε. Η Δ1δ/Γ.Π.οικ21793/7.4.2021 εγκύκλιος με θέμα: «Επισήμανση φυσικών μεταλλικών νερών – ενδείξεις στις ετικέτες των φιαλών των φυσικών μεταλλικών νερών» (ΑΔΑ Ω2Χ4465ΦΥΟ-ΝΦΟ)
- στ. Η Δ1(δ) ΓΠ οικ. 54667/28-09-2022 εγκύκλιος με θέμα: «Διενέργεια ελέγχων στα εμφιαλωμένα φυσικά μεταλλικά νερά που κυκλοφορούν στο εμπόριο στην Ελλάδα (ΑΔΑ: ΨΥ14465ΦΥΟ-Χ5Γ)

Με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας γενικά και της υγείας των καταναλωτών εμφιαλωμένων νερών ειδικότερα, παρακαλούμε όπως, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων σας για την παρακολούθηση της ποιότητας των εμφιαλωμένων νερών, προγραμματίσετε και διενεργήσετε κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους 2024:

- 1) Υγειονομικούς Ελέγχους σε εμφιαλωτήρια των περιοχών αρμοδιότητας σας**
- 2) Δειγματοληπτικούς ελέγχους των εμφιαλωμένων νερών που κυκλοφορούν στο εμπόριο στην περιοχή αρμοδιότητάς σας.**

Αναλυτικότερα και όσον αφορά:

I. Στους υγειονομικούς ελέγχους σε εμφιαλωτήρια περιοχών αρμοδιότητας σας

Οι έλεγχοι στις εν λόγω εγκαταστάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν:

1. Υγειονομική αναγνώριση των πηγών υδροληψίας / γεωτρήσεων.
2. Υγειονομικό έλεγχο των εγκαταστάσεων εμφιάλωσης, της παραγωγικής διαδικασίας, των χώρων αποθήκευσης κ.λπ.

3. Δειγματοληψίες νερού στη πηγή υδροληψίας, στη γραμμή παραγωγής και στο έτοιμο προϊόν με σκοπό τον μικροβιολογική και φυσικοχημική εξέταση που θα περιλαμβάνει ανάλυση όλων των παραμέτρων που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία για κάθε κατηγορία νερού.
4. Εξέταση της επισήμανσης των εμφιαλωμένων νερών προκειμένου να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για την επισήμανση των εμφιαλωμένων νερών.

II. Στους δειγματοληπτικούς ελέγχους των εμφιαλωμένων νερών στο εμπόριο στις περιοχές αρμοδιότητάς σας

Οι έλεγχοι στο εμπόριο πρέπει να περιλαμβάνουν **δειγματοληψίες όλων των κατηγοριών των εμφιαλωμένων νερών** ήτοι:

- **εγχώριων επιτραπέζιων και φυσικών μεταλλικών νερών**
- **εισαγόμενων επιτραπέζιων νερών και φυσικών μεταλλικών νερών** που έχουν αναγνωριστεί από Κ-Μ της Ε.Ε. και κυκλοφορούν ελεύθερα στη χώρα.

Σκοπός των δειγματοληψιών είναι:

- **η φυσικοχημική και μικροβιολογική εξέταση** των δειγμάτων που θα περιλαμβάνει ανάλυση όλων των παραμέτρων ποιότητας που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία ανάλογα με την κατηγορία νερού (επιτραπέζιο, φυσικό μεταλλικό νερό).
- **η εξέταση της επισήμανσής των δειγμάτων** προκειμένου να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις για την επισήμανση των εμφιαλωμένων νερών.

Υπενθυμίζεται ότι:

α) Για την επισήμανση **των επιτραπέζιων νερών** εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 30 της (α) σχετ. Σημειώνεται ότι:

- i. σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 30 της (α) σχετ. «*Αναγραφή θεραπευτικών ιδιοτήτων του εμφιαλωμένου νερού ή αναλόγου περιεχομένου διαφήμιση με τα μέσα ενημερώσεως απαγορεύεται*»
- ii. *Για ένα συσκευασμένο πόσιμο νερό απαγορεύονται οι ενδείξεις που ενδέχεται να δημιουργήσουν σύγχυση με ένα φυσικό μεταλλικό νερό και κυρίως η ένδειξη «μεταλλικό νερό» (παρ.1β άρθρο 9 του ΠΔ 433/83).*

β) Για την επισήμανση **των φυσικών μεταλλικών νερών** έχει εκδοθεί η (ε) σχετ. εγκύκλιος. Σε κάθε περίπτωση οι ετικέτες στις φιάλες των φυσικών μεταλλικών νερών πρέπει να εξεταστούν αναλυτικά προκειμένου να διαπιστωθεί:

- i. Εάν η εμπορική επωνυμία του φυσικού μεταλλικού νερού που αναγράφεται στην ετικέτα είναι σύμφωνη με την Υπουργική Απόφαση αναγνώρισης του νερού και σύμφωνη με την κείμενη νομοθεσία.
- ii. Εάν στην περίπτωση που η εμπορική επωνυμία του ΦΜΝ είναι διαφορετική από το όνομα της πηγής ή τον τόπου στον οποίο βρίσκεται αυτή, **κατά πόσον η ένδειξη του τόπου ή του ονόματος της πηγής αναγράφεται με χαρακτήρες των οποίων το πλάτος και το ύψος ισούται με μιάμιση φορά** του πλάτους και του ύψους των χαρακτήρων με τους οποίους έχει γραφτεί η εμπορική επωνυμία.
- iii. Εάν η ονομασία κυκλοφορίας που αναγράφεται στην ετικέτα είναι σύμφωνη με την Υπουργική Απόφαση αναγνώρισης του νερού και σύμφωνη με την κείμενη νομοθεσία
- iv. Εάν η πηγή υδροληψίας και ο τόπος εκμετάλλευσης που αναγράφεται στην ετικέτα είναι αυτά που αναφέρονται στην Υπουργική Απόφαση αναγνώρισης του νερού και σύμφωνη με την κείμενη νομοθεσία.
- v. Εάν αναγράφονται στην ετικέτα ενδείξεις οι οποίες δεν αναφέρονται στην Υπουργική Απόφαση αναγνώρισης του νερού.
- vi. Εάν αναγράφονται ενδείξεις που αποδίδουν σε ένα φυσικό μεταλλικό νερό ιδιότητες πρόληψης, θεραπευτικής αγωγής ή θεραπείας μιας ανθρώπινης ασθένειας, η ένδειξη

«ενισχύει την πέψη», η ένδειξη «μπορεί να ευνοεί τις ηπατοχολικές λειτουργίες» ή παρόμοιες ενδείξεις **οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και γ' της παρ.2 του άρθρου 9 του ΠΔ 433/83.**

vii. Ειδικά για την περίπτωση εισαγόμενων Φυσικών Μεταλλικών Νερών, θα πρέπει να εξετάζεται αν υπάρχουν καταχωρημένα στη λίστα των ΦΜΝ που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Η εν λόγω λίστα μπορεί να αναζητηθεί στη διαδρομή:

https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/labelling-nutrition_mineral-waters_list_eu-recognised.pdf

Σε περίπτωση που από τα αποτελέσματα των υγειονομικών ελέγχων διαπιστωθεί ότι δεν εφαρμόζονται οι ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις παρακαλούμε όπως ενημερώσετε σχετικά τους υπόχρεους προκειμένου να συμμορφωθούν εγκαίρως. Σε διαφορετική περίπτωση, σε συνεργασία με τυχόν συναρμόδιες αρχές, παρακαλούμε όπως μεριμνήσετε ώστε να επιβληθούν οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία κυρώσεις, εφόσον αυτό χρειαστεί.

Για την περίπτωση που εντοπιστεί να κυκλοφορεί στο εμπόριο φυσικό μεταλλικό νερό που δεν περιλαμβάνεται στην ως άνω αναφερόμενη λίστα ΦΜΝ, υπενθυμίζονται οι οδηγίες της (στ) σχετ. εγκυκλίου.

Αποστολή των αποτελεσμάτων ελέγχου

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων, παρακαλούμε όπως συμπληρώσετε και υποβάλλετε την ηλεκτρονική φόρμα¹:

<https://forms.gle/YGxkfeSt3qvzT4Cm7>

το αργότερο μέχρι 30/06/2024.

Η παρούσα αποστέλλεται και μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας ώστε να είναι δυνατή η χρήση του ενεργού συνδέσμου της ηλεκτρονικής φόρμας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

¹ Η φόρμα πρέπει να συμπληρωθεί χωριστά ανά έλεγχο στα εμφιαλωτήρια και ανά δείγμα που ελέγχθηκε στο εμπόριο.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Α. ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Όλες οι ΠΕ της χώρας

Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας
και Κοινωνικής Μέριμνας
Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής
και Υγειονομικού Ελέγχου

2. Διευθύνσεις Υγειονομικού Ελέγχου και Περιβαλλοντικής Υγιεινής των Π.Ε. της Περιφέρειας Αττικής

Β. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Όλες οι Περιφέρειες της χώρας

Γραφεία Γεν. Δ/ντών Δημόσιας Υγείας

2.ΑΑΔΕ

Γ.Χ.Κ.

Δ/ση Αλκοόλης και Τροφίμων
Αναστασίου Τσόχα 16
11521 Αθήνα

3. Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)

Λένορμαν 195 & Αμφιαράου
104 42 Αθήνα

Γ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
3. Γραφείο Γενικής Δ/ντριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
4. Δ1(δ) (5)